

Staatkundig
Gereformeerde
Partij

Samen voor Zuid-Holland

Verkiezingsprogramma Provinciale Staten Zuid-Holland 2015 – 2019

Verkiezingsprogramma SGP Zuid-Holland
www.sgpzh.nl

Secretariaat:
Chopinstraat 91
2901 EC Capelle a/d IJssel
secretaris@sgpzh.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling	7
Ruimte voor wonen	8
Ruimte voor werken	8
Ruimte voor recreatie	9
Ruimte voor water	9
Ruimte van de ondergrond	10
Ruimte voor alternatieve energie	10
2. Milieu, klimaat en energie	12
Veilige en schone omgeving	12
Luchtkwaliteit	12
Stikstof	13
Energiebeleid	13
Voorbeeldfunctie provincie	14
3. Vitaal platteland	16
Landbouw	16
Natuur	16
Ruimtelijke kwaliteit	17
Sociaaleconomische vitaliteit	18
Recreatie	18
4. Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer	20
Verkeersveiligheid	20
Verkeersdrukke	20
Openbaar vervoer	21
Binnenvaart	21
5. Regionale economie	23
Bedrijven en behoeften	23
Bedrijven en infrastructuur	24
Detailhandel	24
Land- en tuinbouw	24
Visserij	25
Onderwijs en arbeidsmarkt	25
Toerisme	25
6. Culturele infrastructuur en monumentenzorg	27
Cultureel erfgoed	27
Cultuureducatie	27
7. Kwaliteit van het openbaar bestuur en financiën	29
Bestuurlijke organisatie	29
Europa	30
Financiën	30
Meerjarenbegroting	30
Belastingen	31
Subsidies	31
Waterschappen	31

Inleiding

Op D.V. 18 maart 2015 zijn de verkiezingen voor Provinciale Staten van Zuid-Holland. Natuurlijk neemt de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) daaraan deel. Omdat niet alleen het bestuur van ons land, maar zeker ook dat van de provincie ons ter harte gaat!

Allereerst, omdat wij een politiek voorstaan die genormeerd is. Een politiek, die niet gedreven wordt door de opportunistische waan van de dag, maar die weloverwogen luistert naar de onvervangbare waarden en normen die in de Bijbel, het Woord van God, ons gegeven zijn. Waarden en normen die voor de samenleving en de overheid van wezenlijk belang zijn. Het gaat bijvoorbeeld om: het geven van een plaats aan Gods geboden in onze openbare samenleving, het verantwoord omgaan met onze schepping, integer en respectvol bestuurlijk handelen, het zijn van een bescheiden en rechtvaardige overheid, het ruimte geven aan burgers en bedrijven en het stimuleren van hun eigen verantwoordelijkheid, het zijn van een schild voor de zwakken in de samenleving en het respectvol omgaan met minderheden. Met de doorwerking van deze waarden is de provincie Zuid-Holland goed af!

De SGP doet ook mee aan de verkiezingen omdat de provincie de regionale overheidslaag met een democratisch gekozen bestuur is die grote invloed heeft op de kwaliteit van de omgeving waarin wij wonen, werken en recreëren. Juist op die bestuurlijke terreinen is het beleid van de provincie heel voorwaardenscheppend en bepalend. Dit verkiezingsprogramma laat dat heel concreet zien. De SGP is van mening dat de kwaliteit van ons woon- en leefmilieu een basisvoorwaarde vormt voor een vitale samenleving. Vitaliteit waar de provincie Zuid-Holland goed mee is!

Samen voor Zuid-Holland. Met dit motto gaan we de verkiezingen in. In dit verkiezingsprogramma laten wij uitgewerkt zien waar de SGP voor staat.

Spreekt het u aan? Stem dan voor Provinciale Staten van Zuid-Holland op de SGP. Om geen stemmen voor de christelijke partijen verloren te laten gaan, heeft de SGP een lijstverbinding met het CDA en de ChristenUnie. Dit betekent dat deze partijen samen meer kans hebben op een extra zetel dan zonder deze lijstverbinding.

De SGP en de ChristenUnie werken in Zuid-Holland al bijna 16 jaar intensief samen in één gezamenlijke fractie. De SGP heeft de intentie deze samenwerking na de verkiezingen voort te zetten.

Kees van den Berg, voorzitter SGP Zuid-Holland
Servaas Stoop, lijsttrekker

ZUID-HOLLAND.

ONTWORPEN EN ONTWERP

door

J. KULPER.

LEEUWARDEN.

HUGO SURINGAR.

1890.

Vijftiende druk.

Verklaring.

met meer dan 10000 inwoners.
van 25000 tot 30000 -
- 10000 - 25000 -
- 5000 - 10000 -
- 2000 - 5000 -
- 1000 - 2000 -
Steden. - aanzienlijke Dorpen.
- met uitsluiting der bevolking van de gemeente.
- - - - -
- met Stations - Straat- en kunstwegen.
- - - - -
- met eenige polders en in andere vermind.
- - - - -

1

Duurzame ruimtelijke ontwikkeling

Een van de belangrijkste kerntaken van de provincie is het bepalen hoe onze omgeving wordt ingericht: de ordening van de ruimte. Waar komen woningen, waar bedrijventerreinen, waar agrarische bedrijvigheid en waar natuur? De provincie heeft de wettelijke taak een afweging te maken tussen deze verschillende belangen bij de verdeling van de (schaarse) ruimte. De in de Bijbel door onze Schepper gegeven tweeledige opdracht van 'bouwen en bewaren' is hier aan de orde.

Bouwen wil zeggen dat wij de schepping nuttig mogen gebruiken. Bewaren houdt in dat we geen roofbouw plegen, maar perspectief moeten bieden aan toekomstige generaties. Niet ongelimiteerd of onordelijk moet ons handelen zijn, maar zorgvuldig en gericht op duurzaamheid. Rekening houdend met de bijzondere kwaliteiten van gebieden.

Bouwen en bewaren is als opdracht niet alleen aan ieder mens persoonlijk gegeven, maar ook aan de overheid. Met respect voor de eigen verantwoordelijkheid van burgers en van het bedrijfsleven, formuleert de overheid duidelijke ruimtelijke beheer- en ontwikkelkaders, steunt ze goede ontwikkelinitiatieven en bestrijdt ze ongewenste situaties en ontwikkelingen. In Zuid-Holland wil de SGP dat de provincie dit doet in goede samenwerking met andere overheden en belanghebbenden. Samen voor een mooi Zuid-Holland!

Bij het formuleren van haar ontwikkelkaders gaat de overheid na of nut en noodzaak van een gewenste ontwikkeling zijn aangetoond en wat daarvoor zowel lokaal als regionaal de ruimtelijke mogelijkheden zijn binnen bestaand gebouwd gebied. Eerst na afweging daarvan kan er uiteindelijk onder strikte voorwaarden sprake zijn van inzet van open gebied. Met deze manier van werken volgt de overheid consequent de Ladder voor Duurzame Verstedelijking (behoeftebepaling, opvang binnen bestaand stedelijk gebied, buiten bestaand stedelijk gebied, ontsluiting vooral met openbaar vervoer).

Concreet:

- Heldere formulering van de provinciale ruimtelijke doelen en het provinciaal belang.
- Integrale benadering van ruimtelijke ontwikkelingen en mobiliteitsbeleid.
- Verdeling van de schaarse ruimte, bescherming van de openheid van het landelijk gebied, afweging van belangen en het maken van keuzes.
- Sanering en herbestemming van bestaande bebouwing en leegstaande om de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren.
- Consequent volgen van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking.
- Kritische beoordeling en zo nodig heroverweging van bestaande en nieuwe ruimtelijke plannen.
- Bebouwing op Valkenburg en in de Zuidplaspolder alleen wanneer met de Ladder voor Duurzame Verstedelijking onomstotelijk de behoefte van onderscheiden soorten woningen is aangetoond. Eventuele bebouwing bij voorkeur aansluitend aan bestaande bebouwing en niet grootschalig met als doel de open ruimte als buffer tussen bebouwde gebieden zo groot mogelijk te houden.
- Regionale en bovenregionale afstemming door samenwerking met het Rijk, de gemeenten en de waterschappen.
- Minder en eenvoudiger procedures voor (bouw)regelgeving; concentratie in één loket voor de burger en het bedrijfsleven.

Ruimte voor wonen

De woningmarkt is de laatste jaren drastisch gewijzigd: mensen zijn steeds minder aan hun eigen woonomgeving gebonden, de trek naar de stad voltrekt zich volop, in landelijke gebieden neemt de bevolkingsomvang (licht) af en daalt de behoefte aan woningen. De mobiliteit op de woningmarkt is lager dan ooit. Nog steeds is er sprake van zogenaamd scheefwonen, waardoor minder sociale woningen voor de doelgroep beschikbaar zijn. De vergrijzing schept een toenemende behoefte aan seniorenwoningen en aanpasbare woningen. Daarnaast veroorzaakt het nieuwe gemeentelijke beleid op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 dat ouderen langer (met ondersteuning) in hun eigen woning blijven wonen. Door al deze factoren is het voor starters nog steeds lastig om op de woningmarkt te komen. De grote maatschappelijke opgave die zich als gevolg van een en ander aftekent, is om vraag en aanbod van woningen veel meer op elkaar af te stemmen. De provincie moet daarbij **samen** met de gemeenten en de regio's een voorwaardenscheppende rol vervullen.

Concreet:

- Bouwen voor aangetoonde behoefte in kleine kernen bevorderen; aandacht voor de lokale situatie.
- Door regionale en bovenregionale afstemming het bouwen voor leegstand tegengaan.
- Voorkeur voor bouwen binnen het bestaande stads- en dorpsgebied.
- Visie ontwikkelen op herstructurering van de bestaande woningvoorraad.
- Terugdringen van scheefwonen **samen** met het Rijk en de gemeenten.
- Terugdringen van de overcapaciteit in de geplande ruimte voor wonen.
- Aandacht voor de leefbaarheid in de dorpen, vooral daar waar de bevolkingsomvang (licht) afneemt.
- Maatwerk, zoals organische groei en een geleidelijke ontwikkeling binnen de bestaande structuren.
- Buitendijks bouwen niet dan in heel uitzonderlijke gevallen toestaan.

Ruimte voor werken

Bedrijven zorgen voor banen en werkgelegenheid. Het economisch tij is de afgelopen jaren drastisch gewijzigd. Er is verminderde bedrijfsgroei. Bedrijven stoppen of passen hun bedrijfsvoering aan. Als gevolg daarvan is er leegstand van kantoren en bedrijfspanden en is er sprake van intensiever ruimtegebruik. In sommige sectoren echter tekent zich juist bedrijfsgroei af.

Ook andere ontwikkelingen doen zich voor. Denk daarbij aan het elektronisch shoppen dat grote veranderingen voor de middenstand met zich brengt. De verdere automatisering in nagenoeg alle sectoren en het toenemende deeltijd- en thuiswerken.

Deze ontwikkelingen gaan ook de agrarische sector niet voorbij. De land- en tuinbouwsector, in de volle breedte, is een belangrijke exportmotor waar we heel zuinig op moeten zijn. Ook het belang van deze sector voor de voedselvoorziening kan niet genoeg benadrukt worden.

Concreet:

- Herstructurering van bestaande bedrijventerreinen boven uitbreiding.
- Intensief ruimtegebruik op bedrijventerreinen stimuleren.
- Door herbestemming en sanering de leegstand van kantoren aanpakken.
- Nieuwe kantoorlocaties uitsluitend bij openbaarvervoersassen toestaan.
- Goede ontsluiting van bedrijventerreinen.

Land- en tuinbouw

De land- en tuinbouw zijn een belangrijke bedrijfstak, zowel voor de export als voor de voedselvoorziening. Belangrijk is dat deze sector zich kan blijven ontwikkelen, ook op ruimtelijk gebied. De agrarische sector levert een belangrijke bijdrage aan het beheren en open houden van het landschap.

Concreet:

- Ruimte voor de ontwikkeling van agrarische bedrijven.
- Concentratie van bedrijfsbebouwing.
- Ruimte voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming en verbreding van activiteiten.
- Stimuleren van agrarisch natuur- en landschapsbeheer.
- Goede voorwaarden voor het functioneren en de ontwikkeling van de Greenports.
- Visie ontwikkelen voor leegkomende bebouwing door ontwikkelingen in de agrarische sector.

Ruimte voor recreatie

Er bestaat in onze samenleving een grote behoefte aan recreëren. Dat vraagt om voorzieningen en mogelijkheden vooral rond of op korte afstand van de stedelijke kernen. Vooral mogelijkheden voor stille recreatie en plattelandstoerisme verdienen de aandacht. Recreatievoorzieningen moeten passen bij het karakter van het gebied waarin ze gelegen zijn.

Concreet:

- Recreatiegebieden op korte afstand van de stad.
- Goede bereikbaarheid van recreatiegebieden per fiets, openbaar vervoer en auto.
- Bevorderen van stille recreatie en plattelandstoerisme (rekening houdend met eigendommen en bedrijfsvoering agrarische ondernemers).

Ruimte voor water

Water is een vriend en een vijand. Van belang is in de eerste plaats de bescherming tegen water: de waterveiligheid. Maar ook voldoende ruimte voor zoet water is belangrijk voor mens, dier, natuur en economie.

Alle informatie over toekomstige (klimatologische) ontwikkelingen moet zorgvuldig, maar ook nuchter en zakelijk worden afgewogen en in voor de toekomst te voeren waterbeleid worden vertaald.

De zoetwatervoorziening in onze provincie is een belangrijk punt van zorg. Maatregelen gericht op een adequate zoetwatervoorziening zijn nodig. Met de sectoren die van de beschikbaarheid van zoet water afhankelijk zijn, moeten afspraken over het te garanderen voorzieningenniveau worden gemaakt.

Concreet:

- Maatregelen voor de waterveiligheid.
- Zorg dragen voor de beschikbaarheid van voldoende zoet water.
- Bouwplannen toetsen op waterveiligheid.
- Ruimte voor innovatiemaatregelen.

Ruimte van de ondergrond

Er is een toename van activiteiten en de aanwezigheid van voorzieningen in de ondergrond. Belangen hiervan moeten steeds vaker tegen elkaar worden afgewogen. Dit vraagt om een visie op de ondergrond, in samenspraak met het Rijk. Er moet meer rekening worden gehouden met de effecten van bepaalde activiteiten en voorzieningen op de kwaliteit en de veiligheid van de ondergrond, en de gevolgen hiervan voor het milieu en het drinkwater.

Concreet:

- Opstelling van een structuurvisie van de ondergrond voor een verantwoord ondergrondgebruik.
- Vergroting van de kennis over de effecten van het gebruik.
- Afstemming tussen overheden.
- Functies in de ondergrond betrekken bij de ruimtelijke processen.
- Behoud van de intrinsieke bodemeigenschappen en van aardkundige en archeologische waarden.

Ruimte voor alternatieve energie

Het gebruik van fossiele brandstoffen moet worden teruggedrongen. Het maatschappelijk doel is het bereiken van de landelijke norm van zestien procent duurzame energie in 2020. Er moet daarom ruimte zijn voor alternatieve energie en voor eigen initiatieven van burgers en collectieven van burgers en bedrijven. Er is niet één alternatief, het is en, en, en. Geen enkele vorm van alternatieve energie kan worden gemist.

Concreet:

- Ruimte voor windenergie volgens de afspraken tussen het Rijk en de provincies.
- Ruimte voor energie-innovaties.
- Stimuleren van zonne-energie op (overheids)gebouwen en wegnemen van onnodige regels.

2 Milieu, klimaat en energie

De schepping mag bebouwd en beheerd worden. Wij hebben deze als het ware in bruikleen. Dat betekent dat we het kwetsbare milieu moeten beschermen en zorg moeten dragen voor de gezondheid van mens en dier. Het milieu mag na aftrek van al onze behoeften niet het sluitstuk zijn. Het milieubeleid dient een integraal onderdeel te zijn van het provinciale beleid, dat regelmatig wordt aangepast aan nieuwe ontwikkelingen. Daarin moeten de factoren omgevingskwaliteit, duurzaamheid, geluid, licht en afvalstoffen aan de orde komen. Hierbij hoort ook het inzetten op een actief communicatiebeleid, zowel richting de bedrijven als richting de burgers. Communicatie is van belang om een persoonlijk verantwoordelijkheidsbesef te bevorderen, het milieu goed te beheren en onnodige verspilling en verontreiniging tegen te gaan. Samen voor een duurzaam Zuid-Holland. Een geloofwaardig milieubeleid staat of valt met controle en een consequent handhavingsbeleid.

Duurzaamheid, leefbaarheid en biodiversiteit moeten sleutelbegrippen zijn van het provinciale milieubeleid. Een duurzaam klimaat- en energiebeleid wordt met kracht voortgezet. Aanpak van hinder bij de bron is effectiever dan bestrijding van de gevolgen. Vanzelfsprekend is het principe 'de vervuiler betaalt' van toepassing.

Veilige en schone omgeving

Vanaf 2012 zijn de regionale uitvoeringsdiensten actief om namens provincies en gemeenten het toezicht op de milieuregelgeving uit te voeren. Op deze wijze is er sprake van een integraal beleid door één instantie. Het is van groot belang dat het systeem van vergunning, toezicht en handhaving gesloten is.

Ruimtelijk beleid gaat hand in hand met een streng maar duidelijk milieubeleid voor bedrijven. Waar de provincie verantwoordelijk is voor de handhaving moeten er fysieke (onaangekondigde) controles zijn bij bedrijven.

Concreet:

- Integraal beleid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Een transparant handhavingsbeleid voeren en voor handhaving draagvlak creëren door deze op een digitale manier inzichtelijk te maken.
- Strikt handhaven van vergunningsvoorwaarden op het gebied van geluidsoverlast.
- Waar mogelijk de aanwezigheid van "licht bij nacht" terugdringen.
- Waar nodig gerichte (onaangekondigde) handhavingsacties uitvoeren.
- Tegengaan van risicovolle productieprocessen in dicht bevolkte gebieden.

Luchtkwaliteit

Luchtverontreiniging is een problematiek die niet op te lossen is met alleen decentrale maatregelen. Bronbeleid op Europees niveau is de enige juiste aanpak. Op provinciaal niveau beschikt de provincie over een breed instrumentarium om maatregelen te nemen die de luchtkwaliteit verbeteren. Zij beheert de provinciale wegen en is verantwoordelijk voor de concessieverlening van het openbaar vervoer. Ook gaat de provincie over de vergunningen voor (zwaar) milieubelastende bedrijven. Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) biedt handvatten om dit thema op regionaal niveau te concretiseren. De provincie moet haar coördinerende rol bij knelgevallen in de landbouw of de infrastructuur voortvarend oppakken. Hierbij dienen de verschillende belangen in beeld te worden gebracht en moet worden ingezet op een gezamenlijke aanpak.

Concreet:

- Vermindering van de uitstoot van vervuilende stoffen door het stimuleren van duurzame brandstoffen bij het gunnen van concessies aan het openbaar vervoer.
- Bestrijding van geluidsoverlast door toepassing van constructies die geluidsoverlast beperken.
- Toepassing van duurzame materialen.

Stikstof

In 2014 kregen de provincies te maken met de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Deze beoogt de achteruitgang van de biodiversiteit in Natura 2000-gebieden, die het gevolg is van stikstofdepositie, tot stilstand te brengen. Aan de andere kant wordt er weer ruimte gemaakt voor nieuwe economische activiteiten in de buurt van die gebieden. De provincies zullen de PAS actief en creatief moeten implementeren in hun beleid, zodat én natuur én economie er wel bij varen.

Concreet:

- PAS moet volgens een begrijpelijk en hanteerbaar systeem worden uitgevoerd. Niet alleen de industrie, maar ook de agrarische sector moet in gelijke mate gebruik kunnen maken van de economische ontwikkelruimte.

Energiebeleid

De voorraad fossiele brandstoffen is eindig. De aardgasvoorraad in Groningen neemt af en geeft in toenemende mate problemen bij de winning ervan. Daarnaast zijn we voor onze energievoorziening afhankelijk van andere landen, soms met een bedenkelijke politieke structuur en veelal gelegen in instabiele regio's. Daarom wordt het de komende jaren des te belangrijker om minder afhankelijk te worden van energie uit het buitenland.

Verduurzaming van de energievoorziening is primair een nationaal speerpunt, maar werkt door in het provinciaal beleid. Het uitgangspunt daarbij is de zogenaamde Trias Energetica, een strategie met drie stappen: verminder het energiegebruik, maak gebruik van duurzame bronnen en zet fossiele brandstoffen zo efficiënt mogelijk in. De SGP is op voorhand geen tegenstander van het proefboren naar schaliegas. Maar de aard van onze provincie met haar intensieve (stedelijke) bebouwing en (waterveiligheids)infrastructuur (en dus het geïnvesteerd maatschappelijk vermogen) brengt met zich dat risico's voor de stabiliteit van de ondergrond maatschappelijk niet aanvaardbaar zijn.

Concreet:

- Toepassing van ledverlichting langs de wegen.
- Vermindering van wegverlichting waar dit wat de veiligheid betreft verantwoord is.
- Het doen van onderzoek naar de mogelijkheid om asfaltwegen te gebruiken als collector voor warmte.
- Stimuleren van het gebruik van wind, zon, aard- en restwarmte, getijden.
- Eindbeeld moet zijn: een energieneutrale provincie.
- Betere benutting van bermgras als grondstof voor vezels, biogas of biochemicaliën.
- Innovatieve energieoplossingen actief ondersteunen.

Voorbeeldfunctie provincie

De provincie moet op het gebied van duurzaamheid het goede voorbeeld geven. Niet alleen het beleid, maar ook de eigen bedrijfsvoering dient duurzaam te zijn. Dat vertaalt zich zo veel mogelijk in de onderstaande concrete maatregelen.

Concreet:

- De provincie heeft een energieneutrale bedrijfsvoering.
- Duurzame inkoop en aanbesteding van goederen en diensten.
- Vermindering van het papierverbruik door digitalisering.
- Dienstauto's rijden op milieuvriendelijke brandstof of elektriciteit.
- Voldoende vulpunten voor alternatieve brandstof voor auto's.
- Zo veel mogelijk zonne-energievoorzieningen op (semi-)overheidsgebouwen.

3 Vitaal platteland

Als gebiedsregisseur gaat de provinciale overheid over het landelijk gebied. Dit betekent een balans zoeken tussen landbouw, natuur, recreatie, milieukwaliteit en sociaal-economische vitaliteit. Een balans tussen (land)bouwen en bewaren.

Het door de provincie gemaakte beleid wordt door gemeenten lokaal vertaald en uitgevoerd, **samen** met maatschappelijke organisaties. De provincie ziet toe op de kwaliteit van het uitgevoerde beleid. Samen voor een vitaal Zuid-Holland.

Landbouw

Nederland loopt voorop op landbouwgebied en behoort wereldwijd tot de top als het gaat om de kwaliteit van producten, innovatie en productiviteit. Dat betekent veel kennis en werkgelegenheid, maar ook een intensieve landbouw met een hoge opbrengst per eenheid / hectare. Ruimte voor het boerenbestaan moet vanzelfsprekend zijn. Een platteland zonder agrarische sector heeft geen maatschappelijke waarde en draagt natuurlijk ook niet bij aan de gewenste voedselproductie voor de inwoners van Nederland. Regelgeving die de agrarische bedrijfsvoering onnodig belemmert, moet worden vereenvoudigd of afgeschaft. Er is aandacht nodig voor nieuwe vormen en verbreding van bedrijfsvoering, zoals een combinatie van landbouw met recreatie en zorg. De regelgeving moet hier niet onnodig belemmerend zijn. Uitbreiding van bouwblokken moet gemotiveerd mogelijk blijven, ook om de verduurzaming van de agrarische sector en innovatie ervan meer kansen te geven. Voor de aanpak van de veenweidenproblematiek is voortdurend onderzoek gewenst.

Concreet:

- Afschaffing of vereenvoudiging van regelgeving die de agrarische bedrijfsvoering onnodig belemmert.
- Verbreding van bedrijfsvoering moet mogelijk zijn.
- Uitbreiding van bouwblokken moet gemotiveerd mogelijk blijven.
- Handhaven en ondersteunen van het Veenweide Innovatie Centrum (VIC) in Zegveld.

Natuur

De natuur is noodzakelijk voor het in stand houden van de soortenrijkdom aan flora en fauna. Tevens is de natuur van belang voor het welzijn van mensen. Recreatie, op welke manier dan ook, hangt vaak samen met het beleven van de natuur. Het is van belang de waarde van de natuur te kennen en te weten welke planten en dieren er leven. Met een effectief onderhoud kunnen de natuurgebieden in stand gehouden worden. Natuur is niet alleen te vinden in (Natura 2000)natuurgebieden, maar ook daarbuiten: in steden, op industrieterreinen en op het platteland. Met meer kennis van de natuurwaarde van niet-natuurgebieden kan de provincie bij bijvoorbeeld vrijwillige ruilverkavelingen en infrastructurele projecten rekening houden met de natuur. Kennis van de natuur kan er bovendien toe leiden dat de natuurwaarde van het platteland, de bebouwde omgeving en industrieterreinen toeneemt, doordat mensen zich bewuster zijn van hun omgeving en met eenvoudige maatregelen meer rekening houden met de natuur. Bij het onderhoud is inzet van vrijwilligers onmisbaar. Samen voor een natuurlijk Zuid-Holland.

Concreet:

- Natuurbeheer effectief uitvoeren met meetbare doelen (biodiversiteit, instandhoudingsdoelen).
- Natuurwaarde van niet-natuurgebieden inzichtelijk maken.
- Voor natuuroppervlakte is kwaliteit belangrijker dan kwantiteit.
- Bij natuurbeheer is naast uitvoering door terreinbeherende organisaties ook die door agrariërs en particulieren gewenst.
- Er moet ruimte zijn en blijven voor agrariërs en natuurverenigingen voor agrarisch natuurbeheer, zoals weidevogel- en akkerrandenbeheer.
- Vanaf 2005 liggen er in de Hoeksche Waard bloemrijke akkerranden. Dit succesvolle initiatief van onderop heeft veel goeds bewerkstelligd voor de vogelstand en de biodiversiteit. Het is nodig dit soort initiatieven meerjarig te steunen omdat natuurverbetering een langdurige opbouw kent.
- Ruimte voor en ondersteuning bij inzet van vrijwilligers.
- Maatregelen in Natura-2000-gebieden alleen voor behoud van aanwezige biodiversiteit en niet voor aanvullende eisen.
- Nieuwe beheermaatregelen in Natura-2000-gebieden zijn gericht op natuurherstel en worden alleen dan genomen als er voldoende geld is.
- In bezit zijnde gronden buiten de verkleinde Ecologische Hoofdstructuur verkopen aan agrarische bedrijven.
- Bij herinrichting percelen sneller, goedkoper en beter verkavelen.

Ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke kwaliteit en volksgezondheid hangen nauw samen. Bouwen en bewaren betekent ook scherp toezien op de kwaliteit van de natuur, de geschapen planten en dieren en de leefomgeving. Bij elke ontwikkeling (investeringen, vergunningverlening) moet nagegaan worden wat het effect is op de leefomgeving. Dit betekent ook scherpe keuzes maken als het gaat om investeringen door de provincie zelf, zoals in de infrastructuur. Het aanleggen van stevige bufferzones rond grote bedrijventerreinen zorgt voor minder geluids- en stofoverlast voor de omgeving en voor meer milieuruimte binnen het bedrijventerrein.

Instandhouding van het nationaal landschap Groene Hart, als tegenhanger van het verstedelijkte deel van de Randstad, is van groot belang.

Concreet:

- Vergroting van de milieuruimte op bedrijventerreinen door de aanleg van bufferzones.
- Voor een vitaal en krachtig Groene Hart wordt ingezet op versterking van landschappelijke diversiteit, behoud van het veenweidekarakter, openheid, rust en stilte.

Sociaaleconomische vitaliteit

De sociaaleconomische vitaliteit van het platteland wordt vooral beïnvloed door de bereikbaarheid (openbaar vervoer), de vergrijzing, het voorzieningenniveau en de bijdrage van het platteland aan de lokale economie. De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer op het platteland en dient dus zorg te dragen voor een aantrekkelijk openbaar vervoernetwerk. Goede bereikbaarheid is mede bepalend voor het in stand houden van het voorzieningenniveau. De provincie kan de bijdrage van het platteland aan de regionale economie sterk beïnvloeden door voorzieningen op het gebied van recreatie en toerisme.

Concreet:

- Aantrekkelijk openbaar vervoer, waar mogelijk gekoppeld met Wmo-vervoer en schoolvervoer.
- Goede voorzieningen op het platteland voor recreatie en toerisme.

Recreatie

Recreatie en toerisme zijn sectoren die op het platteland voor veel inkomsten kan zorgen, maar ook aanleiding kunnen zijn voor veel overlast. De SGP zet in op het voorkomen van die overlast. Recreanten komen voor rust en beleving. Daarom is de toegankelijkheid van natuurgebieden onder duidelijke voorwaarden belangrijk. De SGP is voorstander van niet-intensieve recreatie.

Concreet:

- Inzetten op niet-intensieve recreatie.
- Overlast door recreatie beperken.
- Goede fiets-, voet-, vaar- en openbaarvervoerverbindingen voor de recreant.
- Duidelijke informatieve bebording voor de recreant.

connexion

Over het hele gebied van de provincie Utrecht

connexion

4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer

Een van de kerntaken van de provincie is het bevorderen van de regionale bereikbaarheid door het (laten) exploiteren van regionaal openbaar vervoer. Hoewel de provincie op dit gebied zeker niet de volledige verantwoordelijkheid draagt, heeft zij hier wel een belangrijke taak: het verbinden en stimuleren van private partijen en overheden en het aanjagen van processen die het genoemde doel dienen. Samen voor een bereikbaar Zuid-Holland. Daarnaast is de provincie verantwoordelijk voor instandhouding van provinciale infrastructuur (wegen, vaarwegen en fietsverbindingen). Knelpunten zijn onder andere de toenemende druk op het wegennet en de risico's op het gebied van de verkeersveiligheid.

Verkeersveiligheid

Juist op provinciale wegen gebeuren niet zelden ernstige ongelukken. Het uitgangspunt bij de aanleg en het beheer van de provinciale infrastructuur dient de optimale veiligheid van alle weggebruikers te zijn. Het provinciale wegennet moet daarop steeds kritisch worden gezien en waar nodig onder handen genomen. Locaties waar veel ongelukken voorkomen, moeten met spoed worden aangepakt.

Concreet:

- Ruim baan voor fietsers, waar mogelijk door de aanleg van fietsnelwegen.
- Voortdurende optimalisering van de verkeersveiligheid.
- Goed planmatig onderhoud van wegen, bruggen en viaducten.

Verkeersdrukke

De toenemende druk op het wegennet wordt veroorzaakt door woon-werkverkeer en recreatief verkeer. Naast de fileproblematiek speelt voor de SGP ook het milieuaspect mee: het milieu ondervindt schade van de toenemende verkeersdrukke. Het is dan ook een belangrijke rol van de provincie om carpoolen, het 'Nieuwe Werken' en het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets zo veel mogelijk te stimuleren en waar mogelijk zelf in de praktijk te brengen. De provincie stimuleert het carpoolen door de aanleg van carpoolplaatsen te ondersteunen. Daarnaast is de verkeersdoorstroming een belangrijk punt. Fileknelpunten dienen voortvarend opgelost te worden. Waar deze op het nationale wegennet voorkomen, dringt de provincie bij het Rijk aan op aanpak daarvan. Om op een goede wijze gestalte te geven aan haar opdracht, dient de provincie haar infrastructuur ook op de lange termijn op orde te hebben. Daarbij moet goed overwogen worden of de omvang van de infrastructuur aansluit bij het verkeersaanbod. De SGP is op voorhand geen tegenstander van het uitbreiden van de provinciale weginfrastructuur, maar wil daar wel zeer terughoudend mee omgaan.

Concreet:

- Zeer terughoudend omgaan met de aanleg van nieuwe wegen. Wanneer aantoonbaar noodzakelijk, kiezen voor uitbreiding van bestaande wegen boven aanleg van nieuwe.
- Optimaal gebruiksgemak bieden bij het carpoolen (oplaadpunten, fietsenstalling).
- Behoud en zo nodig uitbreiding van P&R-voorzieningen.
- Inzet op beperking van het autogebruik door het stimuleren van voorzieningen voor alternatieve vervoersvormen.
- Aandringen bij het Rijk aan op aanpak van knelpunten in het Rijkswegennet: A4-Zuid, A13, A15, A27, N57, N59.
- Actieve bijdrage aan de aanpak van de Algera-corridor (N210).
- Aan de toegevoegde waarde van de oost-westverbinding in het noorden van de Bollenstreek (Duinpolderweg) wordt ernstig getwijfeld.

Openbaar vervoer

Openbaarvervoervoorzieningen dienen goed te zijn, zowel de regiotaxi of buurtbus op het platteland als de lijndienst voor het normale streekvervoer als bovenregionale netwerk voor hoogwaardig openbaar vervoer. Vooral bedrijventerreinen dienen met het openbaar vervoer bereikbaar te zijn en te blijven. Voor de SGP is de veiligheid in het openbaar vervoer een essentiële voorwaarde voor een goed functioneren van de voorzieningen. Daarnaast moet het openbaar vervoer ook ingezet worden om mensen met een handicap op een goede wijze vervoer te bieden. Rolstoeltoegankelijk openbaar vervoer is daarom een absolute must. De provincie moet **samen** met de gemeenten het doelgroepenvervoer (Wmo- en leerlingenvervoer) op een goede wijze coördineren.

Concreet:

- Streven naar optimale bereikbaarheid door het openbaar vervoer.
- Uitvoering van R-net (hoogwaardig openbaar vervoernetwerk in de Randstad).
- Samen met de grote steden werken aan een samenhangend netwerk van openbaar vervoer.
- Uitgaan van exploitatie van een doelmatig en goed dekkend netwerk van openbaar vervoer.
- Goede communicatie over en afstemming tussen verschillende openbaar vervoervoorzieningen (trein, tram en bus).
- Absolute toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor reizigers met een handicap.
- Voortdurende aandacht voor de veiligheid in het openbaar vervoer.
- Stimuleren van goede combinaties van regulier openbaar vervoer en doelgroepenvervoer.

Binnenvaart

De provincie heeft ook als taak om de binnenvaart te faciliteren. Hierbij kan worden gedacht aan goede havenfaciliteiten, maar ook aan zo veel mogelijk stroom- en watervoorzieningen voor binnenvaartschepen die aanleggen en aan stimulering van milieumaatregelen. Laad- en losplaatsen dienen in stand gehouden en zo nodig verbeterd te worden. Overslagpunten (voor containers) dragen bij een ontlasting van het wegennet.

Concreet:

- Goed beheer van de provinciale waterwegen.
- Bieden van goede faciliteiten aan de binnenvaart.
- Aanleg van (container)transferia voor optimalisering van de verbindingen met het achterland.

BCE ECB EZB EKT EKP 2002

BCE ECB EZB EKT EKP 2002

BCE ECB EZB EKT EKP 2002

BCE ECB EZB EKT EKP 2002

BCE ECB EZB EKT EKP 2002

© BCE ECB EZB EKT EKP 2002

BCE ECB EZB EKT EKP 2002

5 Regionale economie

Een gezonde en sterke (regionale) economische ontwikkeling is belangrijk. De taak van de provincie is primair het scheppen van goede ontwikkelvoorwaarden en het bieden van de ruimte waarin het bedrijfsleven zich op een verantwoorde wijze kan ontwikkelen. Dit is noodzakelijk voor een goede werkgelegenheid en voor behoud van de leefbaarheid. De Bijbelse opdracht van het rentmeesterschap waarin een ieder zijn verantwoordelijkheid vorm en inhoud kan geven, moet daarin tot zijn recht komen.

De overheid heeft als taak duidelijke grenzen te stellen. Geen onnodig ruimtebeslag, geen uitbuiting van de aarde en geen roofbouw ten koste van toekomstige generaties. De SGP is tegenstander van de 24 uren economie en voorstander van een werkweek waarin de zondag als rustdag wordt geëerbiedigd.

De samenleving moet haar collectieve rustmomenten koesteren en bevorderen. Ze zijn voorwaarden voor een goed sociaal gezinsleven.

Ook in opdrachten die de provincie zelf verstrekt, wordt de zondagsrust gerespecteerd.

Het leveren van een bijdrage aan een innovatief en zich ontwikkelend bedrijfsleven is de opdracht van iedere ondernemer. De provincie scheidt geen werk, noch houdt bedrijven staande. De taak van de provincie is het scheppen van goede voorwaarden waarin het bedrijfsleven zich goed kan ontwikkelen. Ook als regisseur in het samenbrengen van het onderwijs en het bedrijfsleven kan zij een taak hebben. Samen voor een bedrijvig Zuid-Holland.

Concreet:

- Werken aan een goed ondernemers- en vestigingsklimaat.
- Aansluiting op het topsectorenbeleid van het Rijk.
- Verduurzaming nastreven door toepassing van de Ladder van Duurzame Verstedelijking.
- Minder en/of eenvoudiger regels en snelle vergunningverlening bevorderen.
- Toezicht op de vergunningsvoorwaarden door een adequaat handhavingprogramma afgestemd op de verantwoordelijkheid van het bedrijf.
- Actieve beleidsmatige bijdrage aan de ontwikkeling van het Rotterdamse havencomplex.
- Ondersteuning van de doorontwikkeling van Den Haag als internationale stad van vrede en recht.
- Benutting van Europese fondsen.
- Respect voor de zondagsrust.

Bedrijven en behoeften

Van belang is dat de ruimtelijke inrichting door de provincie mogelijkheden biedt voor een verantwoorde ontwikkeling van het bedrijfsleven zonder onnodige belemmeringen. Er is soms een onevenwichtigheid in de geboden ruimte voor bedrijven en vooral voor kantoren. Daar waar de ruimte te groot is zal deze teruggebracht moeten worden ten gunste van daar waar uitbreiding is gewenst. Ook zullen er afspraken moeten worden gemaakt waar welke bedrijvigheid wordt geaccommodeerd. In het landelijk gebied moet ruimte zijn voor lokaal gewortelde bedrijvigheid. Gelet op hun vaak grote sociale betrokkenheid moeten er ontwikkelingsmogelijkheden zijn voor de betreffende bedrijven.

Concreet:

- Aandacht voor de kwaliteit van bedrijfsterreinen en tegengaan van verromming en leegstand.
- Regionale afstemming over (her)bestemming van) bedrijfsterreinen en de functies daarop.
- Intensiever gebruik van bedrijfsterreinen door meerlaags bouwen, inclusief parkeergelegenheid.
- Door transitie inspelen op de veranderingen in de ruimtebehoefte.
- Bedrijvigheid stimuleren en de initiatieven van bedrijven, kennisinstellingen en overheden bundelen.

Bedrijven en infrastructuur

De infrastructuur voor de mobiliteit van personen en goederen moet goed geregeld zijn. Belangrijk is een integraal beleid waarbij kantoren goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer en bedrijventerreinen goed zijn aangesloten op een wegeninfrastructuur die zo min mogelijk door bewoond gebied loopt. Er dient voldoende ruimte te zijn voor bedrijven aan het water. Om het vervoer over het water optimaal te kunnen benutten moeten hiervoor terreinen komen of gereserveerd worden.

Concreet:

- Goede ontsluiting van bedrijven op de infrastructuur, zoals wegen, spoor, water en openbaar vervoer.
- Ruimte voor watergebonden bedrijvigheid en overslag.

Detailhandel

De detailhandel bevindt zich in wijzigende omstandigheden. Behalve de economische crisis, zijn er grote veranderingen in het koopgedrag, bijvoorbeeld door het toenemend gebruik van internetwinkels. Een florierende middenstand is van essentieel belang voor de leefbaarheid van stads- en dorpscentra. De winkels moeten in de centra geconcentreerd blijven. Dit levert een bijdrage aan de vitaliteit van kleine kernen.

Concreet:

- Concentratie van de detailhandel in de binnensteden en de dorpen.
- Handel in volumineuze goederen op beperkt aangewezen terreinen, bij voorkeur niet ver van de centra.
- Het bouwen van outlets en gebiedsvreemde winkels buiten detailhandelscentra tegengaan.

Land- en tuinbouw

De agrarische sector levert een essentiële bijdrage aan de nationale export en is van belang voor de voedselvoorziening Niet alleen ons land, maar ook de wereldbevolking is daarbij gebaat.

De Greenports als cluster voor glastuinbouw, sierteelt en bollenteelt zijn belangrijke centra voor teelt, handel en export, zeker ook voor de werkgelegenheid in Zuid-Holland.

Concreet:

- Bevordering van de onderzoeksmogelijkheden en de toepassing van nieuwe technologieën.
- Aandacht voor het milieu, verduurzaming en dierenwelzijn.
- Ruimte voor de landbouw in al zijn facetten.
- Ruimte en aandacht voor gezinsbedrijven.
- Hergebruik van bestaande boerderijen gaat boven nieuwbouw.
- Goede ondersteuning van de transitie van de Greenports.
- Voldoende ruimte voor kwalitatieve ontwikkelingen van de Agroclusters (zoals glastuinbouw, bomen & heesters en bloembollen).

Visserij

De visserij is een internationaal optredende bedrijfstak. Van belang bij deze sector is de innovatie en de opleiding. De provincie kan haar bijdrage leveren door de juiste voorwaarden te scheppen waaronder de visserij zich kan ontwikkelen.

Concreet:

- Stimuleren van duurzame vangstmethoden.
- Bijdrage aan de infrastructuur van de opleidingen in de visserij.

Onderwijs en arbeidsmarkt

Het onderwijs en de arbeidsmarkt sluiten niet goed op elkaar aan. Bedrijven kunnen onvoldoende gekwalificeerde mensen aantrekken. Er is een tekort aan voornamelijk technisch personeel. De provincie kan zich inzetten om een bijdrage te leveren aan het samenbrengen van onderwijs en arbeidsmarkt.

Concreet:

- Samenbrengen van het bedrijfsleven, het onderwijs en het onderzoek.
- Vakmanschap behouden en blijven ontwikkelen, ook bedrijfsopleidingen door de bedrijven zelf stimuleren.

Toerisme

Het toerisme draagt bij aan de economische ontwikkeling en is van belang voor onder andere de detailhandel en de horeca, maar ook voor de agrarische sector en de visserij. De provincie kan het toerisme bevorderen en het verbinden met recreatie.

Concreet:

- Inzetten op een koppeling van toerisme met andere economische activiteiten.
- Aanwezige natuur en recreatie gebruiken voor de versterking van het toerisme.

6 Culturele infrastructuur en monumentenzorg

Cultuur en kunst verrijken het leven. Creativiteit is een gave van God aan de mensen. Er moet gelegenheid zijn die tot ontplooiing te brengen. Voor de SGP is wezenlijk dat deze genormeerd is: er zijn normen en waarden op het gebied van de zedelijkheid die in acht moeten worden genomen. Niet alles wat kan, mag. De SGP is voorstander van het bevorderen van kunstuitingen die met deze normen en waarden rekenen.

Cultureel erfgoed

De SGP hecht veel belang aan het behoud en de benutting van ons cultureel erfgoed (monumenten, cultuurlandschappen, voorwerpen, enz.). Het is belangrijk dat dit erfgoed zowel fysiek als digitaal goed toegankelijk is. Samen voor een beschermwaardig Zuid-Holland.

Concreet:

- Archeologische vondsten moeten voor een breed publiek toegankelijk zijn.
- Behalve aandacht voor erfgoedlijnen ook aandacht en inzet voor overige monumenten
- Bescherming en instandhouding van molens als cultureel erfgoed en als belangrijke beeldbepalende elementen in het Hollandse landschap.
- Aandacht voor instandhouding van het religieus erfgoed.
- Aandacht voor en ondersteuning van inzet van vrijwilligers.

Cultuureducatie

De SGP vindt het belangrijk om de cultuurhistorie breed uit te dragen. Een land dat zijn geschiedenis niet kent, heeft geen toekomst. Het is belangrijk om de geschiedenis van de provincie ook bij de jeugd onder de aandacht te brengen. Ook bibliotheken vragen betrokkenheid van de provincie.

Concreet:

- Ontwikkeling van lesbrieven voor scholen over de geschiedenis van de provincie en haar (cultuur)historisch erfgoed.

PROVINCIEHUIS

7 Kwaliteit van het openbaar bestuur en financiën

Voor de SGP is de overheid dienaar van God. Zij is het door God met gezag beklede instrument om een volk te besturen. In Nederland kennen wij de democratische rechtsstaat, een groot goed waarop we zuinig moeten zijn. Het betekent dat de overheid zelf voor haar regels staat en daar rechtvaardig de hand aan houdt. Het zorgen voor orde en veiligheid en het bevorderen van recht en gerechtigheid is daarom de kerntaak van de overheid.

De burgers in de provincie moeten kunnen rekenen op vertegenwoordigers die staan voor hun zaak, betrouwbaar en integer zijn. Alleen zo kan de burger vertrouwen hebben in het bestuur. Een betrouwbare overheid is in de ogen van de SGP ook een overheid die vanuit een vast principe handelt. Politici dienen te handelen uit het besef een ambt te bekleden en om die reden een voorbeeldfunctie te hebben. Hun integriteit mag niet ter discussie staan.

De SGP kiest in de politiek altijd voor een constructieve opstelling. Wij willen niet onnodig denken in de tegenstelling tussen oppositie en coalitie. Elk voorstel dient op zijn merites beoordeeld te worden. De SGP vindt dat in de periode 2015-2019 zowel Provinciale Staten als Gedeputeerde Staten moeten blijven investeren in een open bestuurscultuur. Dit maakt het mogelijk om **samen** te werken aan een betere en mooiere provincie, hoewel beide hun eigen verantwoordelijkheid en bestuurlijke positie hebben. Samen voor een bestuurbaar Zuid-Holland.

Bestuurlijke organisatie

Bestuurlijk partnerschap en bestuurlijke samenwerking juicht de SGP zeer toe. Waar nodig moeten de handen in elkaar worden geslagen en moeten de zaken gezamenlijk worden aangepakt. In principe staat de SGP gereserveerd tegenover bestuurlijke herindeling of opschaling, tenzij het op basis van een vrijwillige keuze is of de noodzaak aanwezig is om de inwoners, bedrijven en instellingen beter van dienst te kunnen zijn. Dit geldt zeker ook als het om provincies gaat. Differentiatie tussen provincies is voor de SGP namelijk een belangrijk uitgangspunt. Het profiel van de provincie is immers afhankelijk van de specifieke problematiek en fysieke omstandigheden per provincie. De provincie is het democratisch gekozen middenbestuur dat moet kunnen blijven inspelen op alle maatschappelijke vraagstukken die zich op regionaal niveau kunnen voordoen.

Concreet:

- Geen nieuwe bestuurlijke structuren, maar een provincie met heldere kerntaken.
- De provincie is de bondgenoot van gemeenten en waterschappen en betreft deze maximaal bij het beleid.
- De Metropoolregio Rotterdam Den Haag wordt als nieuwe vorm van verlengd lokaal bestuur met een open houding tegemoet getreden.
- De provincie draagt zorg voor de behartiging van belangen, ook richting het Rijk en de Europese instellingen.

Europa

Een onderdeel van de hierboven genoemde bestuurlijke samenwerking is de samenwerking op Europees niveau. Vanuit het Interprovinciaal Overleg (IPO) vinden op dit gebied vele activiteiten plaats en gestructureerd per onderwerp vindt op Europees niveau beleidsmatig overleg plaats. De SGP staat niet afwijzend tegenover dit schaalniveau van samenwerking, maar is van mening dat het nut moet opwegen tegen de kosten. Voordat overleg op deze schaal wordt aangegaan, moet helder zijn dat het voldoende concrete resultaten oplevert voor de provincie.

Financiën

Het uitgangspunt voor een degelijk financieel beleid dient een sluitende meerjarenbegroting te zijn. Het totale inkomsten- en uitgavenpakket van de provincie dient ook altijd financieel meerjarig in balans te zijn én beleidsmatig doordacht en verantwoord. De doelmatigheid van de besteding van financiële middelen moet voortdurend getoetst worden aan de aspecten noodzakelijkheid, nuttigheid en wenselijkheid. De provinciale overheid moet als een goed rentmeester op een verantwoorde manier omgaan met haar gelden.

Concreet:

- Vertaling van het provinciaal beleid in SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) geformuleerde indicatoren.
- Sober en doelmatig financieel beleid om de lasten voor de burger zo laag mogelijk te houden.
- Bij dreigende tekorten eerst zoeken naar bezuinigingen en richten op de kerntaken.

Meerjarenbegroting

Voor het opstellen van een sluitende meerjarenbegroting dient het voorgenomen provinciaal beleid in SMART geformuleerde indicatoren te worden vertaald. Deze zijn: wat willen we bereiken (uitkomst), wat gaan we ervoor doen (prestaties) en wat mag het kosten. Deze indicatoren gelden als kaderstellend en op basis daarvan wordt in de rapportages verantwoording afgelegd. Bij dit beleid behoort voor de bewaking een deugdelijk financieel controlesysteem. Hierbij hoort ook de vraag of de provinciale organisatie efficiënt en effectief werkt.

Concreet:

- Structureel sluitende meerjarenbegroting.
- Deugdelijke onderbouwing van reserves en voorzieningen, geen lasten naar de toekomst.
- Goed financieel controlesysteem.

Belastingen

De SGP streeft naar verlaging van de belastingdruk voor automobilisten. Omdat er de komende periode nog veel moet gebeuren op het gebied van beheer en onderhoud en verkeersveiligheid, is het uitgangspunt dat de opcenten op de motorrijtuigenbelasting niet meer dan trendmatig (inflatiepercentage) mogen stijgen. Bij begrotingstekorten moet allereerst gezocht worden naar bezuinigingsmaatregelen en niet naar extra verhoging van de opcenten.

Concreet:

- Verhoging van de opcenten met maximaal het inflatiepercentage.

Subsidies

Subsidies vanuit de provincie aan instellingen zijn naar hun aard aanvullend op andere inkomstenbronnen. Bij voorkeur dient gekozen te worden voor budgetfinanciering met concrete prestatieafspraken. Jaarlijks vindt verantwoording plaats over de verstrekte subsidies en bereikte resultaten. Hieruit volgt dat volgens de SGP in principe geen langjarige subsidierelaties dienen te worden aangegaan, hoewel de continuïteit van organisaties daarbij niet uit het oog moet worden verloren. De subsidies worden periodiek geëvalueerd en getoetst op doelmatigheid en doeltreffendheid. Het systeem van 'projectsubsidies' en van 'horizonfinanciering' past hier het beste bij.

Concreet:

- Subsidies moeten bijdragen aan de provinciale doelen.
- Subsidies worden periodiek geëvalueerd op nut en noodzaak.

Waterschappen

De SGP wil de betekenis van de waterschappen onderstrepen. Het is immers van groot belang dat de waterhuishouding en de waterveiligheid op orde is. Belangrijk is dat de relatie tussen de waterschappen enerzijds en de provincies anderzijds optimaal is. Waterschappen zijn medeoverheden. De provincie dient haar kaderstellende taak richting de waterschappen daarom op een terughoudende en constructieve wijze op te pakken, met respect voor de autonomie en de taakstelling van de waterschappen.

De SGP is van mening dat er in deze bestuursperiode duidelijkheid moet komen over de overdracht van het wegbeheer door waterschappen naar gemeenten in gebieden waar dit van toepassing is.

SGP Kandidatenlijst Provinciale Staten 2015-2019

1. S. (Servaas) Stoop, Dirksland
2. H. (Henk) van Dieren, Lexmond
3. Chr. (Chris) van der Velden, Krimpen aan den IJssel
4. J.K. (Johan) Matze, Nieuw-Beijerland
5. C.P.W.(Peter) van den Berg, Waddinxveen
6. W.J. (Wim) van Duijn, Katwijk
7. H. (Hendrik) Herweijer, Dirksland
8. A.D. (Adriaan) van der Wulp, 's Gravendeel
9. C.N. (Niko) de Jager, Sliedrecht
10. A.T. (Anthony) van der Wulp 's Gravendeel
11. G.P. (Geert) Schipaanboord, Leiderdorp
12. P.A. (Peter) Zevenbergen, Alblasterdam
13. J.N. (Jan Nathan) Rozendaal, Papendrecht
14. T.A. (Teunis) Stoop, Hendrik-Ido-Ambacht
15. D.J.H. (Diederik) van Dijk, Benthuizen
16. J.L. (Jan Leendert) van den Heuvel, Bodegraven
17. H. (Harmen) Akkerman, Gorinchem
18. W.J. (Wouter Jan) Vroegindeweyj, Katwijk
19. P.M.D. (Pieter) Weijers, Capelle aan den IJssel
20. C.A. (Corné) Egas, Bleskensgraaf
21. M.P. (Martin) de Graaf, Delft
22. E.J. (Evert Jan) Nieuwenhuis, Lisse
23. J. (Jan) de Vos, Hardinxveld-Giessendam
24. M.J.W. (Rien) Hoek, Gouda
25. W. (William) Anker, Vlaardingen
26. P.C. (Peter) Grinwis, Ouddorp
27. A.(André) van der Wende, Berkenwoude
28. J.S. (John) Breedveld, Barendrecht
29. V.A. (Volbregt) Smit, Ridderkerk
30. J.A. (Jan) Schippers, Rotterdam

